

Klimatologisch maandoverzicht november 2019

---

1. Algemeen klimatologisch overzicht, november 2019	1
2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, november 2019	4
Overzicht van de maandwaarden sinds 1981	4
Recordwaarden en indeling sinds 1901	4
Evolutie van de dagwaarden	5
Vergelijking met de maandwaarden sinds 1981	6
3. Klimatologisch overzicht voor België, november 2019	8
Geografische verdeling van de temperaturen	8
Geografische verdeling van de neerslag	9
Geografische verdeling van de droogte-index	9
Geografische verdeling van de zonnestraling	10

1. Algemeen klimatologisch overzicht, november 2019

Eerste sneeuw in ons land

In het grootste deel van ons land iets frisser dan gemiddeld

November begon en eindigde (behalve op de 30ste) warmer dan gemiddeld. Desondanks lagen de temperaturen het grootste deel van de maand – van de 7de tot en met de 21ste – onder de normale waarden in Ukkel. De 16de daalde de temperatuur een eerste keer onder het vriespunt. Dit zorgde uiteindelijk voor **iets lagere gemiddelde temperaturen dan normaal**.

De gemiddelde temperatuur in Ukkel bedroeg 6,6°C (normaal: 6,8°C).
De temperaturen varieerden in Ukkel tussen -2,4°C en 14,7°C.
Er werden **5 vorstdagen** [min<0°C] (normaal: 4,5 dagen) waargenomen.

In de rest ons land werd de **hoogste temperatuur** al op de 2de gemeten. In Bilzen steeg de temperatuur toen tot **16,2°C**. De **laagste temperatuur** werd op de 20ste geregistreerd. In Elsenborn (Bütgenbach) daalde de temperatuur tot **-6,5°C**.

Eerder droge maand

In Ukkel viel er **62,2 mm neerslag (norm.: 76,4 mm) op 18 dagen** (norm.: 18,8 dagen). Het grootste dagtotaal werd hier op de 28ste bereikt en bedroeg 10,1 mm.

In de rest van ons land vielen de **grootste neerslaghoeveelheden op de 1ste**. De hoogste waarde werd in **Sugny (Vresse-sur-Semois)** geregistreerd. Daar viel die dag **31,5 mm neerslag**.

De **gemiddelde regionale neerslaghoeveelheden in ons land lagen rond de normalen**. Ze varieerden van ongeveer 80% van de normale aan de kust en in de Polders tot ongeveer 125% van de normale in de Ardennen en in Belgisch Lotharingen. Alle waarden zijn normaal.

We registreerden afgelopen maand 4 onweersdagen in ons land (normaal: 3,9 dagen).

Eerste sneeuw in ons land

De eerste sneeuw viel op de 9de en uiteindelijk sneeuwde het vijf dagen in ons land. De grootste sneeuwdikte werd op de 18de geregistreerd. In Mont-Rigi (Weismes) lag er toen een pak van 16 cm.

Zonniger dan gemiddeld

In totaal registreerden we **79u 53min** zon in Ukkel (normaal: 66u 17min).

Normale gemiddelde windsnelheid

De **gemiddelde windsnelheid voor Ukkel bedroeg: 3,7 m/s** (norm.: 3,8 m/s).

In het officiële anemometrische meetnet in ons land werden er **geen windstoten van minstens 100 km/u (28 m/s) gemeten**. Deze snelheden konden wel lokaal bereikt worden tijdens de onweders.

Nieuw absoluut record voor de gemiddelde luchtdruk

In Ukkel registreerden we afgelopen maand een gemiddelde luchtdruk op zeeniveau van slechts 1002,7 hPa (normaal: 1015,1 hPa). Daarmee werd het vorige absolute record van 2000 (metingen vanaf 1901) verbroken (1003,4 hPa).

Opmerking: de normalen van de parameters in de tekst zijn de gemiddelden voor de periode 1981-2010 (referentieperiode van 30 jaar voor het huidige klimaat). Tenzij anders vermeld, gelden de records voor de periode vanaf 1981.

2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, november 2019

Overzicht van de maandwaarden sinds 1981

	Eenheid	Waarde	Normaal	Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	6.6	6.8	10.4	1994	2.8	1993
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	9.4	9.5	13.1	2015	5.4	1985
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	4.1	4.1	8.1	1994	-0.1	1985
Neerslagtotaal	mm	62.2	76.4	174.6	1991	8.5	2011
Neerslagdagen	d	18	18.8	26	2008	10	1989
Sneeuwdagen	d	0	1.4	11	1985	0	2018
Onweersdagen in België	d	4	3.9	10	2005	0	2011
Gemiddelde windsnelheid	m/s	3.7	3.8	5.1	2009	3	2001
Overheersende windrichting	Z						
Zonneschijnduur	uu:mm	79:53	66:17	135:33	1989	23:46	2010
Globale zonnestraling	kWh/m ²	29.2	26.1	35.9	1989	18.6	2010
Relatieve vochtigheid	%	88	86	++	90	2012	80
Dampdruk	hPa	8.7	8.7	10.8	1994	6.7	1985
Luchtdruk	hPa	1002.7	1015.1	---	1023.4	1981	1003.4

Normaalwaarden gedefinieerd over de periode 1981–2010 (referentie for het huidig klimaat).
 Indeling opgesteld voor de periode 1981–2019.
 Recordwaarden van 1981–2018.

Definitie van de indeling sinds 1981.

+++	---	Hoogste/laagste waarde sinds 1981
++	--	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1981
+	-	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1981

Recordwaarden en indeling sinds 1901

	Eenheid	Waarde	Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	6.6	10.4	1994	1.8	1921
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	9.4	13.1	2015	4.7	1919
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	4.1	8.1	1994	-1.7	1921
Neerslagtotaal	mm	62.2	174.6	1991	8.5	2011
Neerslagdagen	d	18	27	1974	9	1921
Zonneschijnduur	uu:mm	79:53	135:33	1989	20:59	1922

Indeling opgesteld voor de periode 1901–2019.
 Recordwaarden van 1901–2018.

Definitie van de indeling sinds 1901.

+++	---	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1901
++	--	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1901
+	-	Bij de 10 hoogste/laagste waarden sinds 1901

Evolutie van de dagwaarden

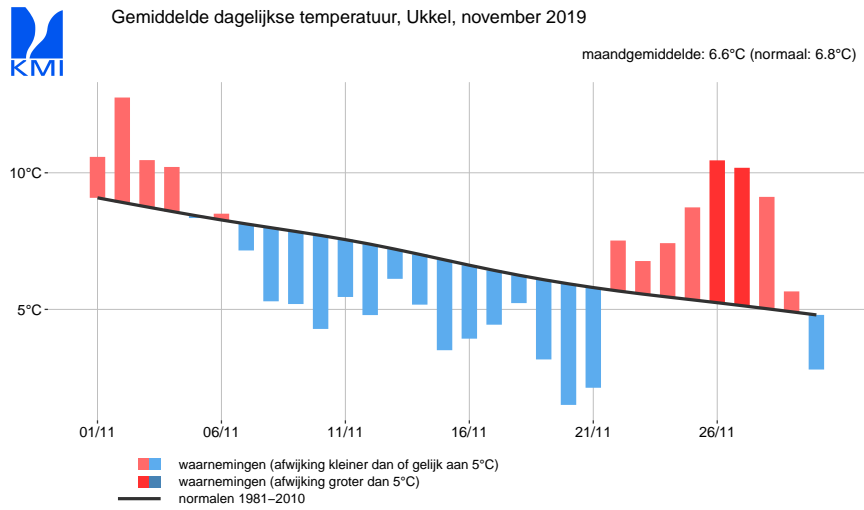

Fig. 1

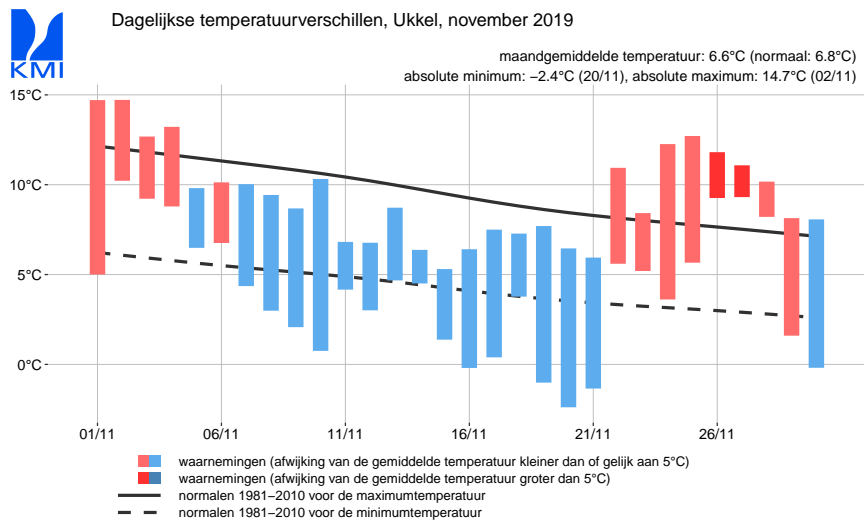

Fig. 2

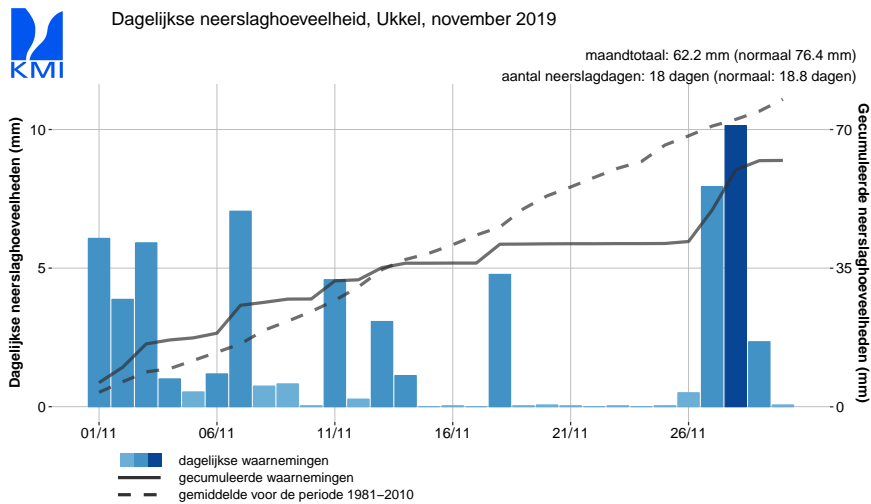

Fig. 3

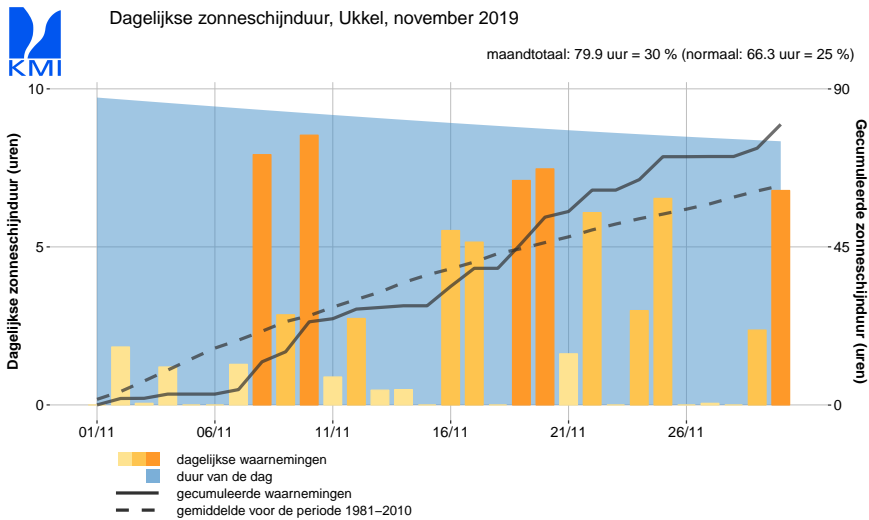

Fig. 4

Vergelijking met de maandwaarden sinds 1981

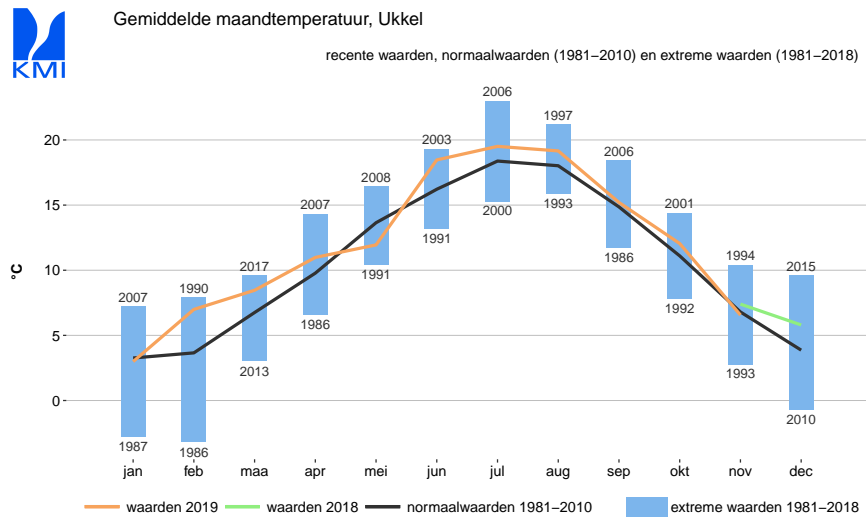

Fig. 5

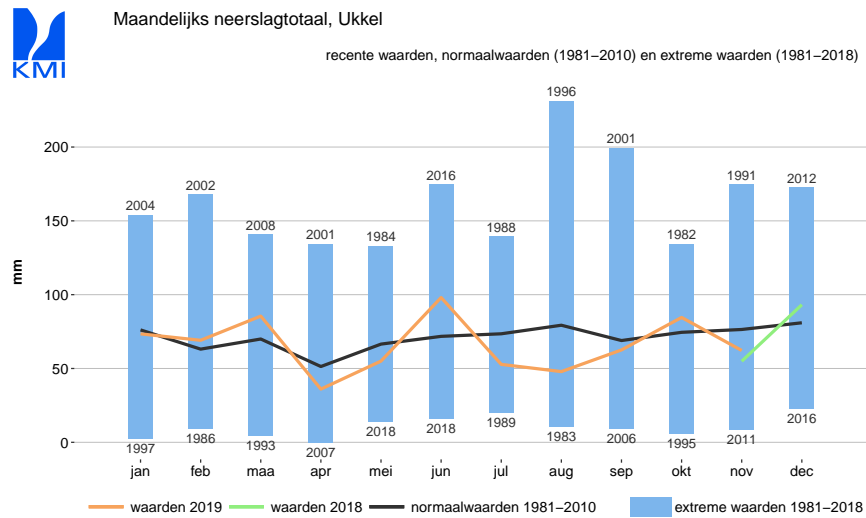

Fig. 6

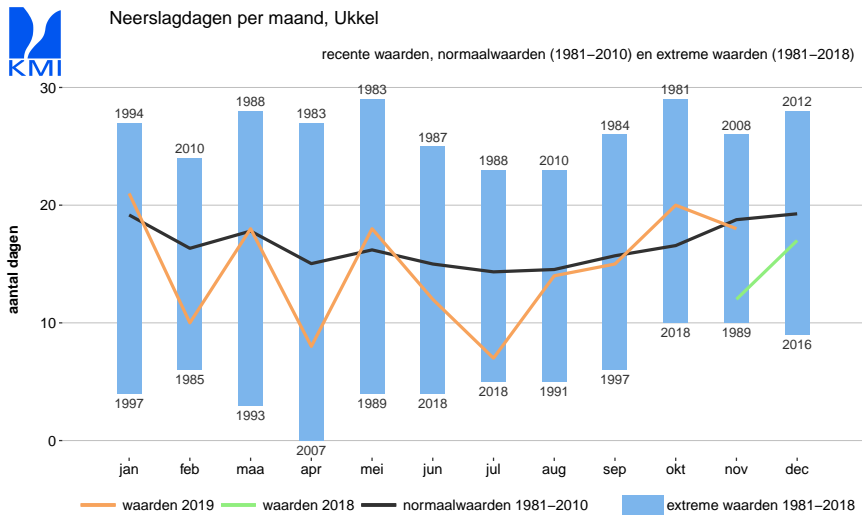

Fig. 7

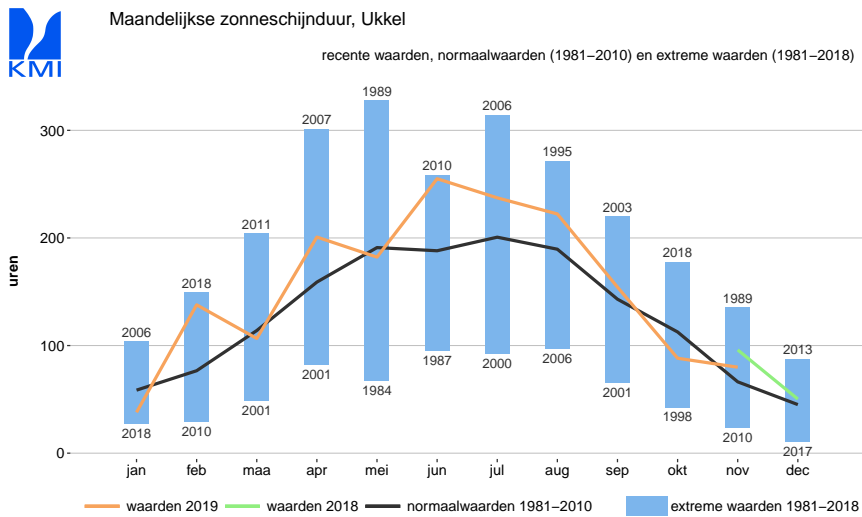

Fig. 8

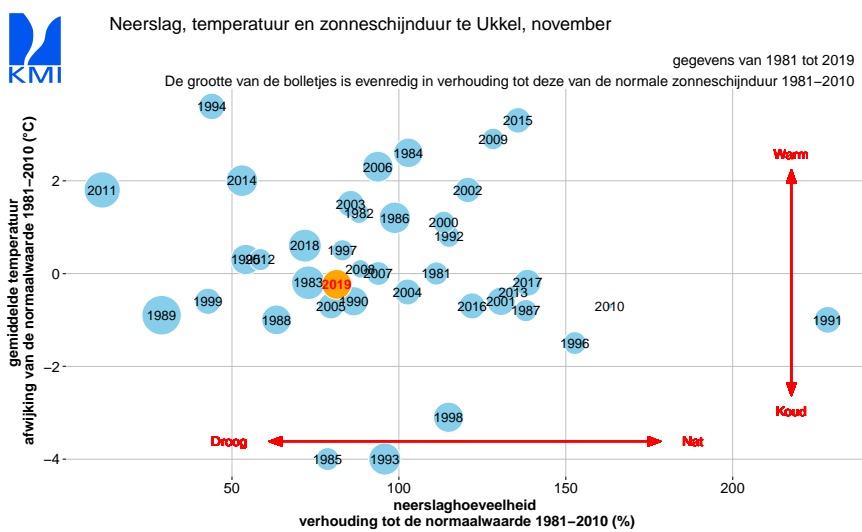
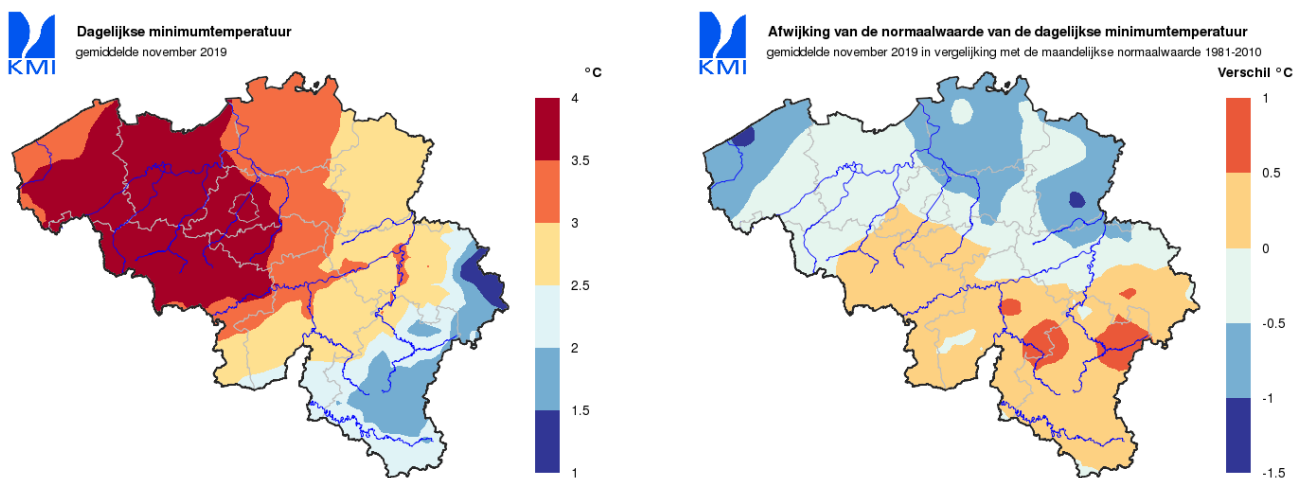
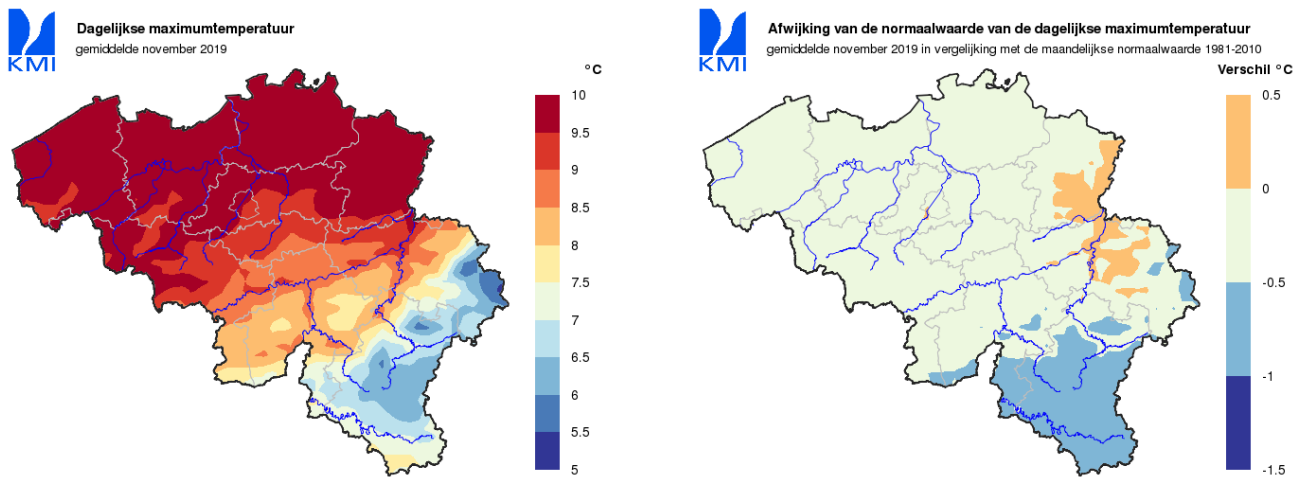
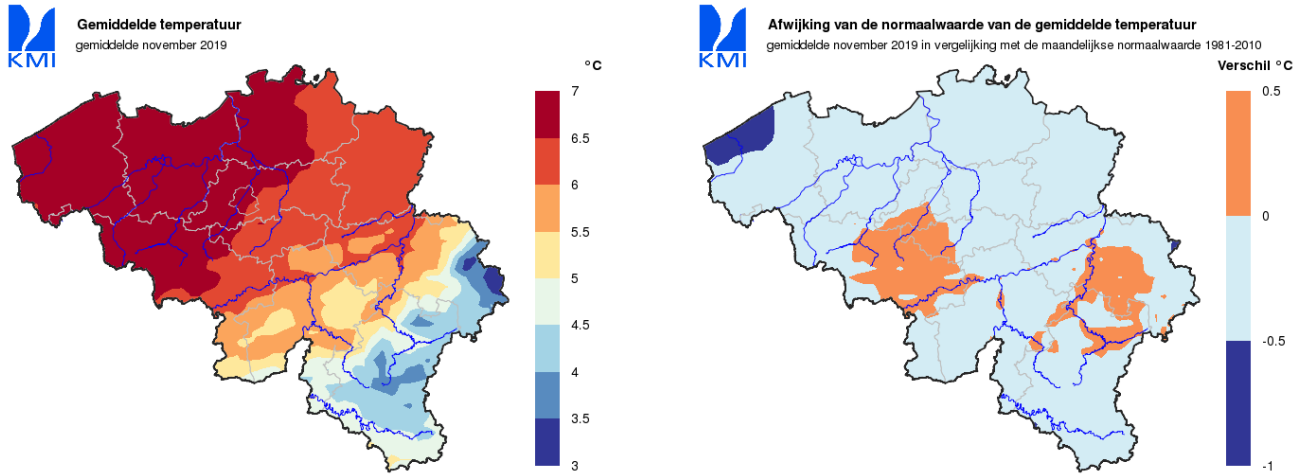

Fig. 9

3. Klimatologisch overzicht voor België, november 2019

Geografische verdeling van de temperaturen

Geografische verdeling van de neerslag

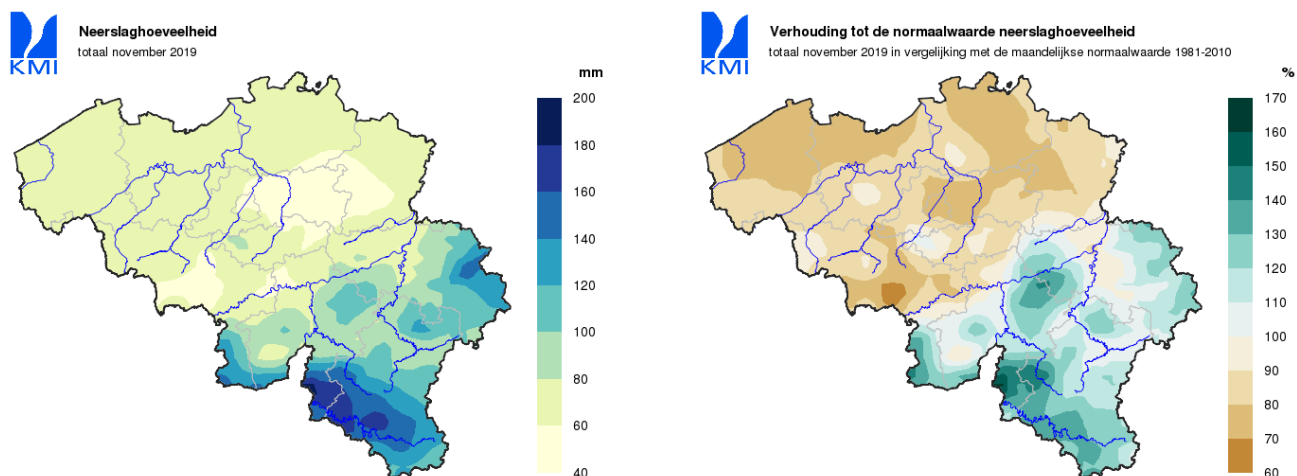

Fig. 13

Geografische verdeling van de droogte-index

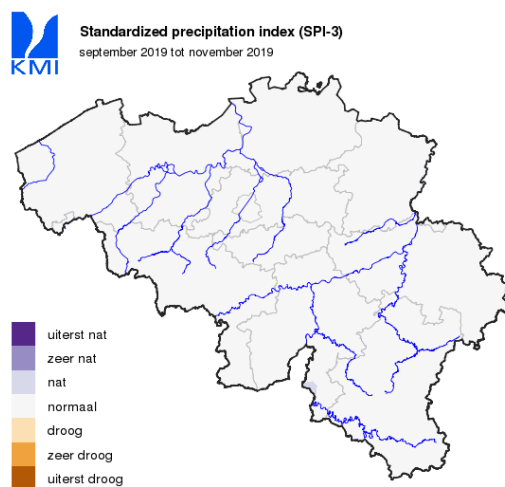

Fig. 14

De *genormaliseerde neerslagindex (SPI)* laat toe om perioden van droogte te karakteriseren op basis van observaties van neerslag. De index vergelijkt op een gestandaardiseerde manier de neerslag voor een duur van 3 maanden (SPI-3) met een referentieperiode (1981–2010). De klassen “droog/nat”, “zeer droog/nat” en “uiterst droog/nat” komen overeen met herhalingsperioden van respectievelijk 10 tot 30 jaar, 30 tot 50 jaar en meer dan 50 jaar.

Geografische verdeling van de zonnestraling

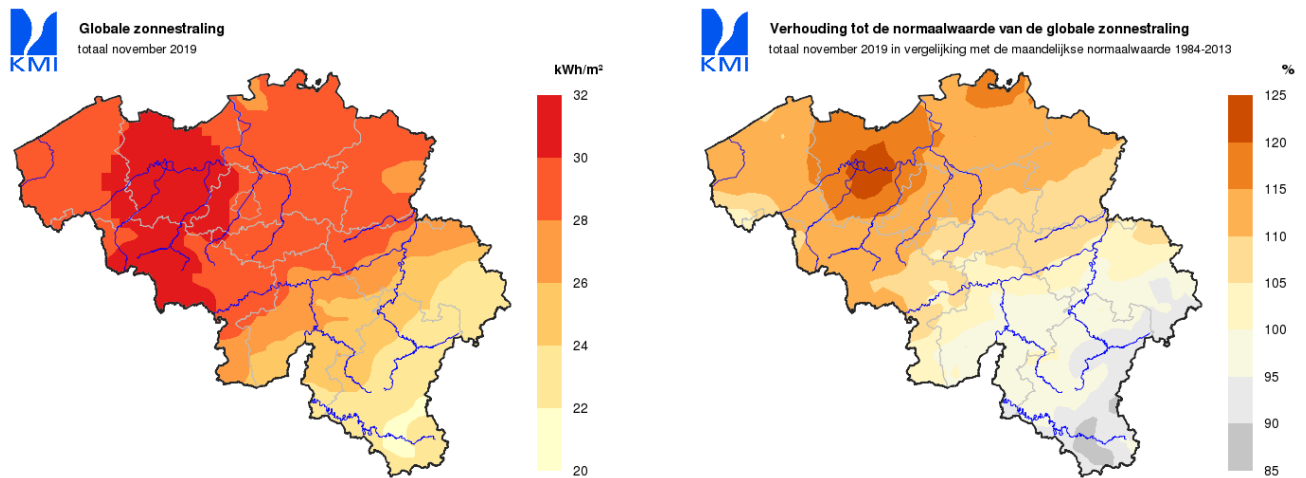

Fig. 15

Deze voorlopige kaarten worden automatisch aangemaakt op basis van de beschikbare gegevens op 1 december 2019. Indien u de kaarten in een hogere resolutie wenst, gelieve ons te contacteren via ui@meteo.be.

Disclaimer

De rechten van intellectuele eigendom met betrekking tot de gegevens in tabellen, teksten en grafieken komen uitsluitend toe aan het KMI. De publicatie van deze gegevens op de website van het KMI strekt niet tot gehele of gedeeltelijke overdracht van deze rechten. De Gebruiker van de gegevens verbindt er zich toe om, in elke publicatie waarin gebruik gemaakt wordt van de gegevens, het KMI als bron van deze gegevens te vermelden. Het is in geen geval toegestaan om op basis van de gegevens in tabellen, teksten en grafieken meteorologische of klimatologische diensten te verstrekken. Het KMI zal in geen geval aansprakelijk gesteld kunnen worden voor de eventuele schade die uit het gebruik van de gegevens zou kunnen voortvloeien. In geval van een geschil betreffende de interpretatie of de uitvoering van deze algemene voorwaarden, zullen het KMI en de Gebruiker trachten het geschil zo spoedig mogelijk in der minne te regelen. Zo niet, dan zijn de rechtbanken van het arrondissement Brussel bevoegd.

Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI), 2019